

hedsudvalgets principper, og derfor hedder det ikke en gødningsafgift eller kunstgødningsafgift hos os, men en overforbrugsafgift.

Det, som jeg synes man skal overveje rent sagligt, er jo, at i dag får landmændene bøder på et usikkert grundlag. Hvis man i stedet lavede en fast kvote på et sikkert grundlag, så havde man også en helt anden slags sikkerhed som landmand. Man havde styr på sin økonomi, og man ville have sikkerhed for, at man miljømæssigt var på den rette side, hvis man holdt sig i underkanten af kvoten. Så fik man aldrig – aldrig, understreger jeg – en overforbrugsafgift. Dette er invitationen fra os til at sige, at der aldrig kommer en afgift, hvis man retter sig ind efter den kvote, som er lavet.

Må jeg godt sige til hr. Jens Kirk, at det altså lyder, som om hr. Jens Kirk er imod nitratdirektivet, hvis jeg sådan hører efter, og jeg troede, hr. Jens Kirk var for nitratdirektivet. Hvis hr. Jens Kirk mener, vi har brug for at sætte os ned og snakke meget mere om, hvordan vi lever op til nitratdirektivet, så er jeg enig, men så kommer min pointe til sidst: Det, der trods alt kan blive vedtaget i dag med regeringens dagsorden, gør da, at vi er ved at forberede os på nitratdirektivet, at vi stiller landmændene i en lidt bedre situation, fordi det ikke kommer som en tyv om natten, men er noget, vi stille begynder at forberede os på.

Efter vores mening betyder det også, at vi skal kigge på landbrugslov, forkøbsret til landmænd, der har brug for jord osv. Men det her er da et skridt på vejen for at forberede sig til nitratdirektivet, og ikke noget, der går den anden vej.

Vibeke Peschardt (RV):

I Det Radikale Venstre har vi med en vis spænding set frem til redegørelsen om husdyrgødning og udviklingen i landbrugets kvælstofhusoldning – eller sagt med andre ord: Hvad ville evalueringen af gødningsregnskaberne vise? Vi har mange aktier i og forventninger til, at målene, der blev sat op i vandmiljøplanen fra 1987, holdes.

Beslutningen om at indføre gødningsregnskaber har vi arbejdet aktivt med, fordi vi var og er af den mening, at vi her står med et væsentligt redskab til at nå målene i vandmiljøplanen. Derfor er der grund til en vis meget behersket optimisme på miljøets vegne, selv om man bestemt ikke kan sige, at målopfyldelsen ligger lige om hjørnet.

Men vi mener, man kan slå fast, at gødningsregnskaberne har haft en god virkning. Det kan man godt tillade sig at sige, når 79 pct. af de gennemgåede indsendte planer og regnskaber viser, at langt de fleste landbrugere har udøvet det rigtige skøn.

Men der er stadig væk problemer også med de 79 pct. Samlet set lever landbruget ikke op til den overordnede målsætning, og det mener vi fortsat at landbruget skal, også selv om dele af landbruget mener, at vandmiljøplanens krav om halveret kvælstofudledning er politisk fastsat.

Men det er bemærkelsesværdigt, at udnyttelsen af husdyrgødning på de økologiske brug – eller rettere, det er det faktisk ikke – er oppe på 83 pct., mens det mere traditionelle landbrug højest har en gennemsnitlig udnyttelse på 45 pct. Det må der strammes op på.

Hertil kommer så, at der herudover overgødes massivt af de 21 pct. af landbrugerne, og det er ikke acceptabelt, og hvad kan man så gøre ved det? Hvorfor ikke indføre en afgift enten generelt eller på overforbrug? Og nu kommer så en del af mit svar til hr. Steen Gade.

Det Radikale Venstre har sammen med de øvrige regeringspartier besluttet sig for ikke at vælge afgiftsinstrumentet, uden at vi derfor har afskåret os fra at foreslå det på et senere tidspunkt. Der har været tænkt på, på hvilke måder man eventuelt kunne indrette sådan nogle afgifter, uden at de kom til at ramme skævt, og det har vist sig endog meget svært at finde brugbare modeller.

Jeg er bekendt med, at man i Skatteministeriet bl.a. har regnet på, hvordan man kunne lave modellerne, og hvordan man kunne tilbageføre provenuet til landbruget. Indtil dette øjeblik har man ikke kunnet finde de modeller, og det er måske en af grundene til, at de ikke er lagt på bordet.

Vi finder det derfor på nuværende tidspunkt rigtigst at optimere og yderligere indkøre gødningsregnskaberne, sådan at landbruget selv aktivt kan medvirke til og rette opmærksomheden imod en bæredygtig kvælstofhusoldning. Landbruget har selv nøglen til løsningen af problemet.

I optimeringskravene ligger bl.a., som det fremgår af dagsordensforslaget, at der vil blive fastlagt indsnævrende krav i adgangen til at fastlægge udbytniveauer, at der vil blive stillet skærpede krav om bedre udnyttelse af husdyrgødning, i takt med hvad der er teknisk muligt, at kvælstofmængden i husdyrgødning opgøres på basis af normtal osv.